

Rettevejledning (delvis summarisk) til HD eksamen fredag den 4. januar 2019

Opgave 1

1.1. Du bedes udfærdige et notat, som beskriver den juridiske situation i alle fire mail-situationer.

Opgave 1.1.'s tema er, fra hvilket tidspunkt fx et løfte, tilbud, tilbagekaldelse, reklamation m.v. har retsvirkning. Altså om retsvirkningen indtræder ved afsendelse, ved komme frem-tidspunktet eller ved kundskab.

Mail 1: ES sender et tilbud - et løfte som kræver accept - som først binder ES, når det kommer til kundskab hos modtageren Lars Hansen, Aftl. §§ 1 og 7. Tilbuddet er hverken kommet til kundskab endsige kommet frem, det er alene afsendt. Hvis ES derfor ønsker sig bundet og acceptfristen sat i gang, skal han snarest fremsende tilbuddet på ny, enten ved fax, brev, ekspresbrev eller telefonisk.

Mail 2: Handelskøb, § 4, genuskøb, § 3 og formentlig forsendelseskøb § 10. Der er her tale om en reklamationsskrivelse jf. Kbl. § 52, sammenholdt med § 51, som vedrører en kvantitetsmangel, § 50. Reklamationen er afgivet straks, som det kræves i handelskøb. Ifølge Kbl. § 61 kræves det ikke, at en sådan skrivelse skal være kommet frem, endsige kommet til kundskab, men alene at den er afsendt, og skrivelsen har således retsvirkning, selv om den netop kun lige er afsendt.

Mail 3: ES har modtaget en forsinket accept. Der skal således tages stilling til, om forsinkelsen er en sådan som beskrevet i Aftl. § 4, stk. 1 eller § 4, stk. 2. Vi er i en stk. 2 situation, og ES skal derfor afsende pligtmæssig reklamation straks, hvilket sker. Jf. Aftl. § 40 sammenholdt med Aftl. § 4, stk. 2 har en sådan skrivelse retsvirkning fra afsendelsestidspunktet, også selv om den netop kun lige er afsendt.

Mail 4: Der er her tale om et afslag, jf. Aftl. § 5. Afslag på tilbud har først retsvirkning, når de er kommet til kundskab hos tilbudsgiveren. Retsvirkning er således ikke indtrådt. Hvis ES ønsker, at afslaget skal have retsvirkning, skal han snarest fremsende afslaget på ny, enten ved fax, brev, ekspresbrev eller telefonisk. Han kan også vælge passivitet, idet en tilbudsmodtager ikke juridisk har pligt til at svare på tilbud.

1.2. Hvorledes skal opgøret mellem Svend Sørensen og kirkesamfundet løses?

Svend Sørensen blev bundet af sit løfte til kirkesamfundet i 2014, da løftet kom til kundskab, §§ 1 og 7. Herefter kan tilbagekaldelse ikke ske, og den udvidede tilbagekaldelsesadgang, som § 39, 2. pkt. indeholder, kan ikke anvendes.

Det skal herefter undersøges, om forudsætningslæren kan hjælpe Svend. Læren om bristende forudsætninger går ud på følgende:

Hovedregelen i dansk ret er, at løftegiver bindes, selv om der brister en individuel forudsætning, altså i modsætning til en typeforudsætning.

Dog kan en individuel bristende forudsætning få betydning, hvis følgende tre betingelser alle er opfyldte:

1) Forudsætningen, som brister, skal være væsentlig for løftegiveren (Svend). Allerede her er svaret næsten entydigt. Svend har meldt sig ind i kirkesamfundet på grund af giftermålet i 2014, og da ægteskabet skal opløses i 2018, ønsker han sig løst.

2) Den bristede forudsætning skal være kendelig for løftemodtageren, kirkesamfundet. Det kan være svært at bedømme ud fra opgavens oplysninger. Den gode besvarelse bemærker, at der her er tale om en ensidig gaveaftale og ikke (som i de fleste tilfælde) tale om en gensidig bebyrdende aftale. Det siges også, at de svage ugyldighedsgrunde kan blive stærke, når der er tale om arv og gave.

3) Hvem af parterne bør - efter en samlet bedømmelse - bære risikoen for, at en individuel forudsætning er bristet?

Resultatet er ikke afgørende, det er argumentationen, som tæller. Opgaven er inspireret af UfR. 81/1070 Ø, hvor byretten frifandt lægen i h.t. Aftl. §36, og Østre Landsret frifandt lægen i h.t. læren om bristende forudsætninger.

1.3 Du bedes udarbejde et begrundet notat, som beskriver parternes retsstilling.

Aftaler skal holdes, D.L. 5-1-2. Bonde er bundet jf Aftl. §§ 1 og 7. Regelsættet om fortrydelsesret kan ikke benyttes, idet der ikke er tale om fjernslag eller salg uden for fast forretningssted, ligesom fortrydelsesret ej heller er aftalt. Aftl. § 39, 2 kan heller ikke benyttes.

Spørgsmålet er så, hvorvidt den indgåede aftale er ugyldig. Den bestemmelse, som først springer i øjnene er § 30 om svig. Har Niels Oluf Bonde (LG) været udsat for svig, væsentligt urigtige oplysninger. Den diskussion skulle gerne fylde lidt i besvarelsen og ende ud med det resultat, at der ikke foreligger svig, idet løftegiveren er i ond tro, altså han må have så meget omtanke, at Tollundmanden kun kan have haft en hjerne.

§ 31 må også afvises, for det første fordi der ikke er nogen underlegenhedstilstand, og for det andet fordi der ikke er væsentlig økonomisk gevinst.

§ 36 må også afvises. Urimelighedsbetragtningen kan ikke udstrækkes til denne situation.

Opgave 2

2.1. Hvorledes skal opgøret mellem de to parter løses?

Opgaven vedrører erstatning uden for kontrakt. Ser vi først på overlægen som skadelidt. Han kan kun få erstatning, hvis de 6 erstatningsbetingelser er opfyldte.

Overlægen har lidt et tab - hunden - 12.000 kr. De to øvrige krav må afvises, fordi de er ikke-økonomiske, men mere følelsesmæssige.

Krybskytten handler culpøst, grov uagtsomhed, på kanten af forsæt, ligesom årsagsforbindelse, adækvans, ingen egen skyld hos overlægen og fravær af objektive ansvarsfrihedsgrunde. Krybskytten skal altså betale 12.000 kr. i erstatning til overlægen.

Herefter undersøges krybskyttens ret til erstatning. De 6 erstatningsbetingelser skal gennemgås. De ses alle opfyldte, dog vil den gode besvarelse diskutere, om overlægen kan påberåbe sig en objektiv ansvarsfrihedsgrund, nemlig nødværge/lovlig retshåndhævelse. Det kan han næppe, idet der går ca. 1 minut, og hans handling har næppe længere karakter af nødværge, men snarere hævn. Overlægen dømmes således til at betale 28.588 kr. Opgaven er delvis inspireret af UfR 33/817.

2.2. Du bedes begrundet tage stilling til, hvorvidt Steffen Jakobsen har ret eller uret. (De 15 dværghøns og den store hastighedsoverskridelse)

Igen en erstatningsopgave. De 6 erstatningsbetingelser gennemgås konkret. Især bør den objektive ansvarsfrihedsgrund **nødret** (nød bryder alle love) diskuteres erstatningsretligt. Lærebogen nævner dog også, at nødret ligeledes kan bevirke straffrihed. Resultat ikke afgørende, men diskussionens kvalitet. Inspireret af UfR 81/867, lægen dømt.

2.3. Hvorledes skal opgøret mellem parterne løses? (Det afrevne tæppe)

Atter en erstatningsopgave. De 6 erstatningsbetingelser gennemgås konkret. Især bør den objektive ansvarsfriheds grund **nødret** også her diskuteres erstatningsretligt. Lærebogen nævner dog også, at nødret ligeledes kan bevirke straffrihed. Resultat ikke afgørende men diskussionens kvalitet. Inspireret af UfR 84/822, eleverne, som rykkede tæpperne af, blev dømt.

Opgave 3

3.1 Kan Søren Hansen få ret i denne anmodning? (Nedskrivning af gælds brevet – forholdet mellem debitor og den oprindelige kreditor)

Søren Hansen udsteder som debitor et simpelt gælds brev, Gbl. § 26, hvorfor den korrekte retskilde er Gbl. Kapitel 1 og kapitel 3. Søren Hansen gør gældende, at der er mangler (svag ugyldighedsgrund) vedrørende den købte forretning, og denne (omsætnings)mangel må jf. opgavens oplysninger anses for at være til stede og være bevist. Indsigelsen ønskes gjort gældende over for den oprindelige kreditor (gælds brevet er endnu ikke overdraget til en erhverver).

Løsningen på spørgsmålet om nedskrivning af det simple gælds brev må søges i Gbl. § 1, som udtaler, at en udsteder af et simpelt gælds brev ikke mister nogen indsigelse vedrørende forhold, som gav anledning til gælds brets udstedelse, uanset om indsigelsen måtte være stærk eller svag.

Søren Hansen har således ret i, at gælds brevet skal nedskrives med 200.000 kr.

3.2 Hvorledes er Søren Hansens retsstilling over for Egon Olsen og over for Gert Sønderskov? Hvorledes er debitor stillet over for en senere erhverver?

Gældsbrevet er nu blevet overdraget til Sønderskov, og der konstateres yderligere ”mangler” ved den købte forretning og på ny ønskes gældsbrevet nedskrevet nu med 150.000 kr., og disse nye mangler står også i forbindelse med gældsbrevets udstedelse.

Denne opgavedel omhandler spørgsmålet om debitors adgang til at gøre indsigelser gældende over for en senere erhverver af det simple gælds brev. Retskilden er her Gbl. § 27, som udtaler (som altdominerende hovedregel), at en debitor bevarer alle sine indsigelser (stærke som svage) over for en senere erhverver. Sønderskov er således forpligtet til - uanset sin gode tro - at lade gælds brevet nedskrive med 150.000 kr.

3.3 Hvorledes er retsstillingen mellem Gert Sønderskov og Egon Olsen?

Enhver overdrager af et simpelt gælds brev indestår for (objektivt ansvar), at fordringen består jf. Gbl. § 9. Det betyder således, at Egon Olsen bliver erstatningsansvarlig over for Sønderskov, og må betale Sønderskov de 150.000 kr. Den gode besvarelse nævner, at springende regres kan tillades.

3.4 Hvilken betydning har den manglende denunciation?

I henseende til omsætningsbeskyttelse ingen, idet de simple fordringer – de tre leasingkontrakter – er overdraget i forbindelse med en samlet virksomhedshandel, hvorfor denunciation er uforholdent jf. Gbl. § 31, stk. 3. Af hensyn til legitimationen, Gbl. § 29, vil denunciation dog være en god ide.